

ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ-ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ

Π.Μ.Σ. «ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ»

ΜΑΘΗΜΑ: «ΠΟΛΗ ΚΑΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΑΙΣΘΗΜΑ ΑΝΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΙΜΩΡΗΤΙΚΟΤΗΤΑ»

ΕΣΚΝΑ, 15-05-24

**Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ
ΤΟΥ Π.Μ.Σ. «ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ» ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΤΟΥ Ε.Σ.Κ.Ν. ΑΥΛΩΝΑ**

Καθηγήτρια:

Χριστίνα Ζαραφωνίτου

Συντονίστρια:

Βασιλική Σταθοπούλου, Κοινωνιολόγος-Εγκληματολόγος

Μεταπτυχιακοί φοιτητές:

Τατιανή Παπαφραγκίσκου

Όμηρος Τσιμάρας

Ζαΐρα Γκίκα

Δήμητρα Κατραμάδου

Αμαλία Δραμπατζάνου

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

- ▶ Η ετήσια **επίσκεψη-μάθημα** του ΠΜΣ «Εγκληματολογία» υλοποιείται από το **2010** στο πλαίσιο **πρωτοκόλλου** που έχει υπογραφεί ανάμεσα στη Διευθύντρια του Μεταπτυχιακού Προγράμματος, Καθηγήτρια κ. Χριστίνα Ζαραφωνίτου με τον Διευθυντή του Γυμνασίου-Λυκείου ΕΚΚΝΑ, κ. Πέτρο Δαμιανό.
- ▶ Με εξαίρεση μόνο το 2020 και 2021, η καινοτόμα αυτή εκπαιδευτική δραστηριότητα πραγματοποιείται κάθε χρόνο

2010: «Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΒΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΝΗΛΙΚΩΝ»

- ▶ Σημασία του **κοινωνικού περιβάλλοντος** στην ανάπτυξη της συμπεριφοράς των ανηλίκων
- ▶ **Προστατευτικοί** παράγοντες πρόληψης
- ▶ Επίδραση των **ΜΜΕ** στην εκδήλωση βίας
- ▶ Ρόλος του ελέγχου των **γονέων**
- ▶ Τρόποι πρόληψης και αντιμετώπισης των αρνητικών επιρροών

Συζήτηση με μαθητές

- ▶ Συνθήκες κράτησης
- ▶ Ακραία μεταχείριση δραστών σεξουαλικών εγκλημάτων

Συμπεράσματα

- ▶ Η φυλακή δεν είναι αποτελεσματική για την αντιμετώπιση της παραβατικότητας των ανηλίκων εξαιτίας των σοβαρών **ψυχολογικών** και **κοινωνικών επιπτώσεων**
- ▶ Είναι αναγκαία η διασφάλιση των **ανθρωπίνων δικαιωμάτων** και η παροχή δεύτερης ευκαιρίας για **κοινωνική επανένταξη**
- ▶ Είναι σημαντική η **συμμετοχή όλων** στην αντιμετώπιση του εγκληματολογικού φαινομένου

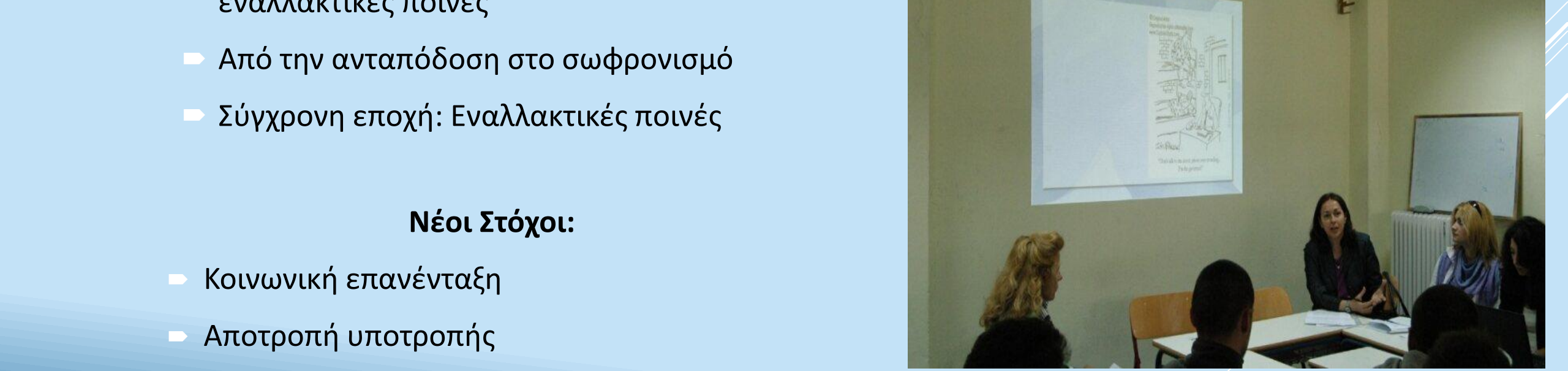
- Κοινωνική ελάντωση
 - Αποτροπή υποτροπής
-
- 3

Νέοι Στόχοι:

- Κοινωνική επανένταξη
- Αποτροπή υποτροπής

- Κοινωνική επανένταξη
 - Αποτροπή υποτροπής
-

2012 : «ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΝΔΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΒΙΑΣ» BULLYING

Ενδοσχολική Βία: Πρόληψη και Αναγνώριση

- ▶ Ορισμός του φαινομένου
- ▶ Μορφές ενδοσχολικής βίας
- ▶ Παράγοντες
- ▶ Σημασία πρόληψης και αναγνώρισης

Η Σημασία του Σχολείου για τους Μαθητές

- ▶ Εργασίες μαθητών ΕΚΚΝΑ για τη σημασία του σχολείου
- ▶ Ανάλυση του έργου "Το Δίκαιο της Πυγμής" του Παπανούτσου
- ▶ Απόψεις μαθητών για το σχολείο ως διέξοδο από την καθημερινή πραγματικότητα
- ▶ Η σχολική εκπαίδευση ως ευκαιρία για συνεργασία και αποδοχή του διαφορετικού

2013: «ΤΑ ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ ΥΠΟ ΤΟ ΠΡΙΣΜΑ ΤΗΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΗΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ. Η ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ ΚΑΙ Η ΠΟΙΝΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ. ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ, ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΑΝΕΝΤΑΞΗΣ» & «ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΦΥΛΑΚΗ. ΟΙ ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΦΥΛΑΚΗΣ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΟΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΚΦΡΑΣΗΣ»

1^ο Μάθημα: Εγκληματολογική προσέγγιση των ναρκωτικών

- ▢ Σημασία της πρόληψης και της επανένταξης
- ▢ Σχέση θεραπείας - επανένταξης
- ▢ Εθνικό νομοθετικό πλαίσιο
- ▢ Φιλοσοφία ελληνικής νομοθεσίας

2^ο Μάθημα: Ρόλος της τέχνης στο περιβάλλον των φυλακών

- ▢ Μορφές τέχνης στις φυλακές
- ▢ Θεραπευτικός ρόλος της τέχνης
- ▢ Κοινό εργαστήριο ζωγραφικής
- ▢ Προώθηση κοινωνικής επανένταξης

❖ **Εγκαινιάστηκε το εργαστήριο ζωγραφικής**

2014: «ΝΕΟΙ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ INTRA MUROS: Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ» & «ΝΕΟΙ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ INTRA MUROS: Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ»

Πρώτη Επίσκεψη: Εκπαίδευση Νέων Κρατουμένων

- Στόχος: Ενημέρωση νεαρών κρατουμένων για την εκπαίδευση στο σύστημα φυλακών.
- Νομική κατοχύρωση του εκπαιδευτικού δικαιώματος.
- Εκπαιδευτικά προγράμματα όπως τα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας.
- Οφέλη της εκπαίδευσης για τους κρατούμενους

Δεύτερη Επίσκεψη: Εκπαίδευση για Επανένταξη

- Σημασία εκπαίδευσης για την πρόληψη της υποτροπής και την κοινωνική επανένταξη.
- Παραδείγματα εκπαιδευτικών προγραμμάτων από ευρωπαϊκές χώρες και πολιτείες των ΗΠΑ.
- Ευκαιρίες εκπαίδευσης μετά την αποφυλάκιση.
- Συζήτηση με μαθητές: Ρόλος της εκπαίδευσης στις φυλακές και συνθήκες κράτησης.
- Συνεργασία σε εικαστικό έργο: Δημιουργική έκφραση και ανταλλαγή ιδεών.

2015: «ΣΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΙΣ ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ, ΤΟ ΈΓΚΛΗΜΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ »

Δραστηριότητες και Απόψεις

- Ζωγραφική δραστηριότητα με τη συμμετοχή μαθητών και φοιτητών.

(Εξαιτίας της βροχής οι καθηγητές του σχολείου ένωσαν τραπεζάκια και δημιούργησαν ένα εσωτερικό εργαστήριο)

- Απεικόνιση των συναισθημάτων που προέκυψαν από τη συζήτηση μέσω των καλλιτεχνικών έργων.
- Εντυπωσιακή παρουσίαση του διαδραστικού περιβάλλοντος εκπαίδευσης στους χώρους του σχολείου.

2016: «ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΑΝΕΝΤΑΞΗ»

- Προετοιμασία για αποφυλάκιση
- Προγράμματα υποστήριξης από φορείς
- Αντιμετώπιση προβλημάτων

Ενεργή συμμετοχή πρώην κρατουμένων

- Υπευθυνότητα και σύνδεση με την κοινωνία.

2017: «ΈΓΚΛΗΜΑ ΚΑΙ ΕΠΑΝΕΝΤΑΞΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ»

Συζητήσεις για το Έγκλημα και την Επανένταξη

- ▶ Επίσκεψη με σκοπό την επαφή με την πραγματικότητα του εγκλήματος και την επανένταξη των νέων στην κοινωνία.
- ▶ Παρουσίαση εισηγήσεων για το έγκλημα από μαθητές Γυμνασίου-Λυκείου ΕΣΚΝΑ.
- ▶ Εικαστική δραστηριότητα με αποτύπωση του εγκλήματος από τους μαθητές.

Δραστηριότητες μαθητών στο Γυμνάσιο-Λύκειο ΕΣΚΝΑ

- ▶ Συμμετοχή σε πολλές δραστηριότητες όπως ψηφιδωτά, θεατρική ομάδα και μουσική ομάδα.
- ▶ Έκδοση εφημερίδας "Προσπαθώντας" με ποιήματα που εμπνέονται από τους ίδιους τους μαθητές.
- ▶ Συζήτηση των εντυπώσεων μετά την επιστροφή.

2018: «ΣΧΟΛΙΚΟΣ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΣ»

Περιεχόμενα

- Παρουσίαση παραγόντων εκφοβισμού
- Νομικό πλαίσιο και τρόποι αντιμετώπισης

Σημασία της εκπαίδευσης

- Κατανόηση συνεπειών στη συμπεριφορά
- Προετοιμασία για αντιμετώπιση προκλήσεων

Εμπειρίες μαθητών

- Ανάδειξη ρόλου διαφορετικότητας
- Καταγραφή εμπειριών μαθητών

Συνέπειες

- Ανάλυση πιθανών συνεπειών στη σχολική απόδοση και στη συμπεριφορά

2019: «ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ» ΚΑΙ «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ»

Δικαιώματα κρατουμένων

(ενδεικτικά)

- ▶ Ενημέρωση για τα δικαιώματά τους
- ▶ Ιατρική περίθαλψη
- ▶ Εκπαίδευση
- ▶ Υγιεινή και σίτιση
- ▶ Άσκηση θρησκευτικών καθηκόντων
- ▶ Επικοινωνία με οικεία πρόσωπα

Υποχρεώσεις κρατουμένων

- ▶ Να συνεργάζονται με το προσωπικό
- ▶ Να ακολουθούν το πρόγραμμα
- ▶ Να σέβονται τους συγκρατούμενους τους
- ▶ Να ακολουθούν τους κανόνες υγιεινής

Εκπαίδευση κρατουμένων:

Πραγματοποιήθηκε μια ιστορική αναδρομή, ενώ τονίστηκε η αξία της εκπαίδευσης βάσει ερευνητικών πορισμάτων:

- ▶ Αλλαγή τρόπου σκέψης
- ▶ Βελτίωση ικανοτήτων/ δεξιοτήτων
- ▶ Εργαλείο κοινωνικής επανένταξης
- ▶ Μείωση υποτροπής

Επίσης αναφέρθηκαν σε δράσεις που έχουν πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο της εκπαίδευσης όπως :

- ▶ Έκδοση εφημερίδας
- ▶ Έκθεση ζωγραφικής
- ▶ Επιστημονικές ημερίδες
- ▶ Προβολή ταινιών

Ακολούθησε συζήτηση μεταξύ των συμμετεχόντων αναφορικά με το θέμα και εργαστήριο ζωγραφικής.

2022: «ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ, ΕΚΤΙΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ»

Μάθημα εξ αποστάσεως λόγω πανδημίας

«Ποινές που εμπλέκουν και νέες τεχνολογίες καθώς και οι νέες τεχνολογίες κατά την έκτιση της ποινής»

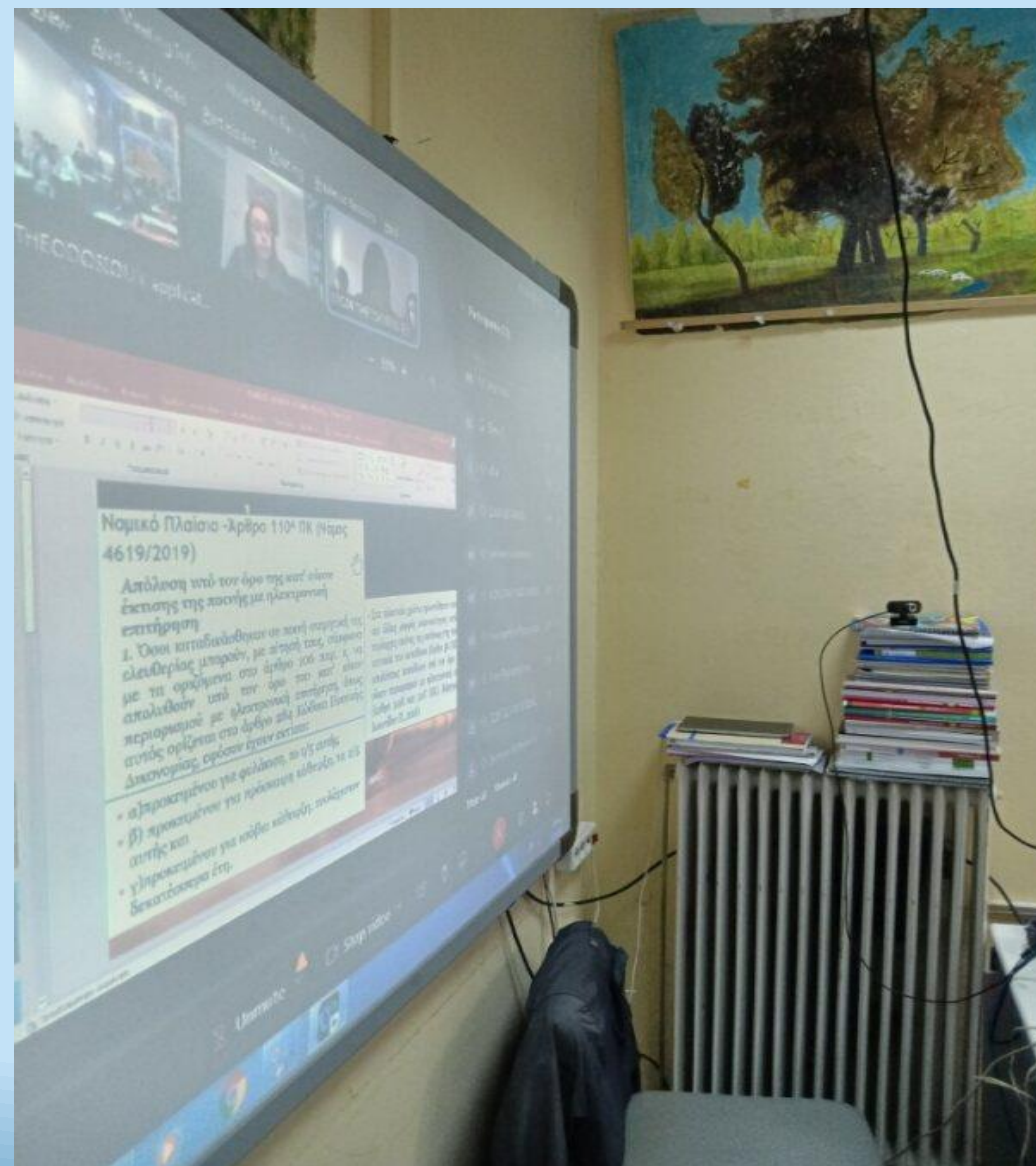
- ▶ Βραχιολάκι
- ▶ Κάμερες

Θετικά – Αρνητικά της χρήσης της τεχνολογίας

Σύγκριση με παραδείγματα άλλων χωρών

«Χρησιμότητα αλλά και προβληματισμοί από πλευράς ανθρωπίνων δικαιωμάτων (υπέρ και κατά)»

- ▶ Τεχνολογία – Ανθρώπινα δικαιώματα
- ▶ Πρόληψη
- ▶ Περίπτωση ανηλίκων(ευαίσθητη ηλικία-ειδικές ανάγκες)

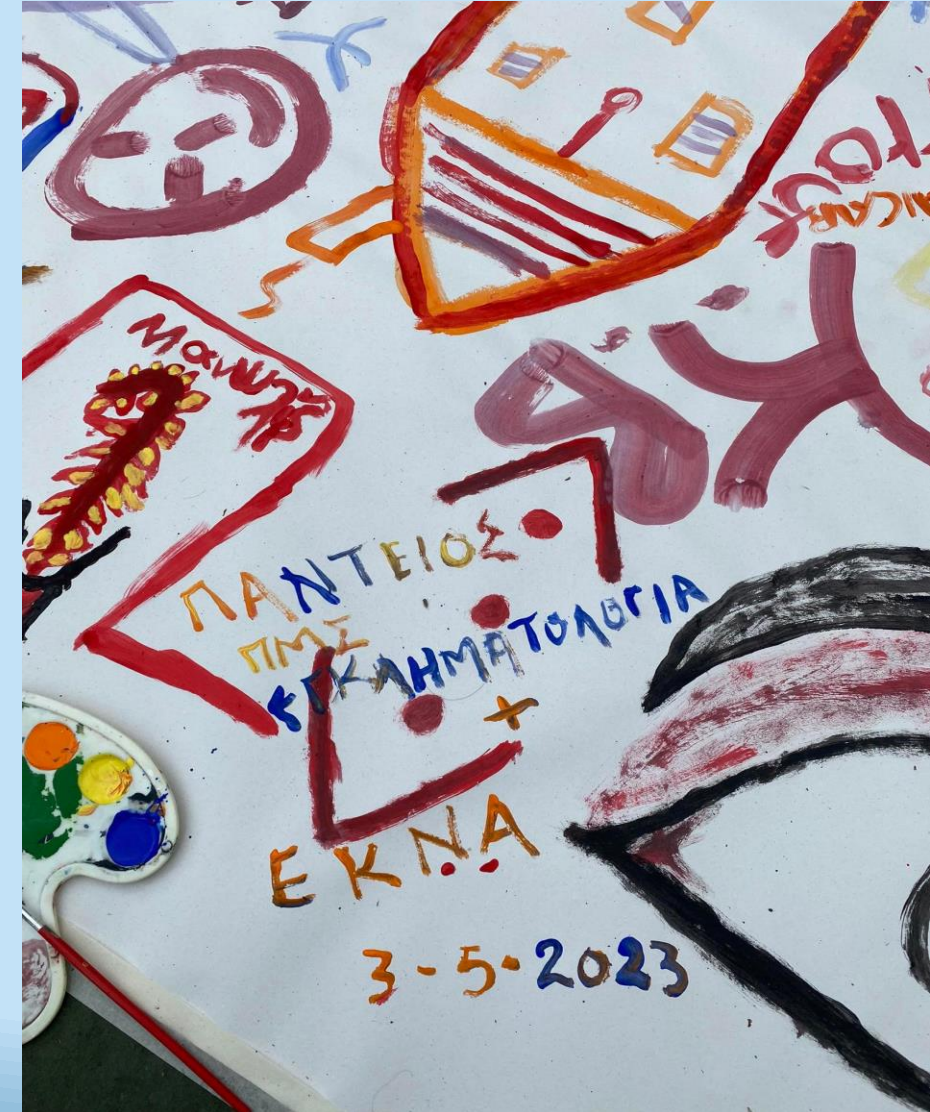

2023: «Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΘΕΣΜΩΝ ΣΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΑΝΕΝΤΑΞΗ»

Ιδιαίτερη αντιμετώπιση των ανηλίκων:

- ▶ Πρόληψη
- ▶ Εναλλακτικές κυρώσεις
- ▶ Ενίσχυση των νέων
- ▶ Εκπαίδευση
- ▶ Κοινωνική υποστήριξη μέσα από κοινωνικές υπηρεσίες και οργανισμούς

Ακολούθησε συζήτηση μεταξύ των συμμετεχόντων αναφορικά με το θέμα από την οποία προέκυψαν συμπεράσματα αλλά και εργαστήριο ζωγραφικής στον προαύλιο χώρο του σχολείου μέσα από το οποίο τα παιδιά αποτύπωσαν τις σκέψεις τους.

Η ετήσια επίσκεψη του ΠΜΣ εγκληματολογίας στο σχολείο του ΕΣΚΝΑ είναι μια πρωτότυπη ιδέα που βοηθάει τόσο τους μαθητές του Αυλώνα, όσο και τους φοιτητές του Παντείου

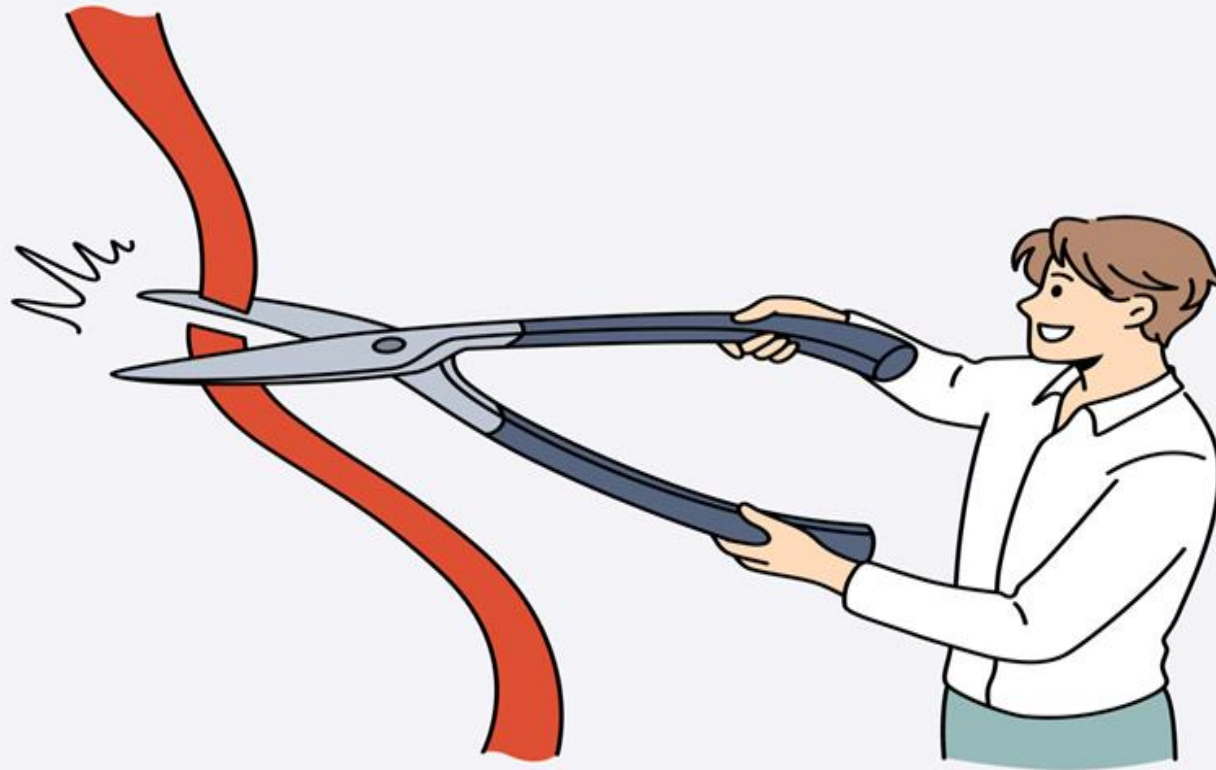
Το κοινό μάθημα συμβάλλει:

- στην κοινωνική επανένταξη των μαθητών
- στην απόκτηση θεωρητικής και ταυτόχρονα εμπειρικής γνώσης από τους φοιτητές
- στην ανταλλαγή γνώσεων, απόψεων, προβληματισμών, εμπειριών
- στην επιστημονική διερεύνηση

14

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

«Το παρελθόν δεν ορίζει το μέλλον.
Κάθε μέρα είναι μία νέα ευκαιρία να αρχίσεις ξανά»

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ!

